

***การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนแห่งนวัตกรรม
เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครูและนักเรียน
โรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ จังหวัดอุบลราชธานี**

สมจิตร คำรหัส

รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดโรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ

กองการศึกษา เทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

*Corresponding author e-mail: somjitr123ok@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษา 2) พัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษา 3) ทดลองใช้รูปแบบ และ 4) ประเมินผลการใช้รูปแบบสู่โรงเรียนแห่งนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครูและนักเรียน เป็นการวิจัยและพัฒนา (R&D) ดำเนินการ 4 ระยะ ระยะที่ 1 เก็บข้อมูลจากผู้บริหาร 4 คน หัวหน้าสายชั้น 6 คน และครู/บุคลากร 40 คน รวม 50 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแบบสอบถามมาตราส่วน 5 ระดับค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80–1.00 วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา สถิติเชิงพรรณนา และดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_modified) ระยะที่ 2 สังเคราะห์และพัฒนารูปแบบภายใต้กรอบ INNOVATE-School Model และรับข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ระยะที่ 3 ทดลองใช้กับผู้บริหาร 4 คน ครูระดับประถมศึกษาปีที่ 4–6 จำนวน 16 คน และนักเรียน 150 คน ระยะที่ 4 ประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ผู้บริหาร 4 คน และบุคลากร 11 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (PNI = 0.44) และการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ (PNI = 0.43) 2) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการและแนวคิด เป้าประสงค์ โครงสร้างการบริหาร กระบวนการขับเคลื่อน 8 ด้าน ระบบติดตาม ประเมินผล และปัจจัยเกื้อหนุน มีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในระดับมาก 3) ผลการทดลองใช้พบว่า ผู้บริหารและครูมีความเข้าใจในแนวคิดและสามารถนำรูปแบบไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ได้จริง และ 4) ผลการประเมินการใช้รูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา; โรงเรียนแห่งนวัตกรรม; การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์;
โรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ

Development of a School Administration Model toward an Innovative School to Promote Creative Learning of Teachers and Students at Ban Suksamran Municipal School, Ubon Ratchathani Province

Somjitr Dumrih

Deputy Director School, Ban Suksamran Municipal School,
Education Division, Warin Chamrap Municipality Ubon Ratchathani Province

*Corresponding author e-mail: somjitr123ok@gmail.com

ABSTRACT

This study aimed to: (1) examine the current conditions and priority needs in school administration; (2) develop a school administration model; (3) implement the model; and (4) evaluate its implementation toward becoming an innovative school to promote creative learning among teachers and students. The research employed a Research and Development (R & D) approach conducted in four phases. In Phase 1, data were collected from 4 administrators, 6 grade-level heads, and 40 teachers and educational personnel, totaling 50 participants. Data collection instruments included semi-structured interviews and a five-point rating scale questionnaire, with IOC values ranging from 0.80 to 1.00. Data were analyzed using content analysis, descriptive statistics, and the Modified Priority Needs Index (PNI modified). In Phase 2, the model was synthesized and developed under the INNOVATE–School Model framework and refined through expert review involving five specialists. In Phase 3, the model was implemented with 4 administrators, 16 teachers from Grades 4–6, and 150 students. In Phase 4, the model was evaluated by five experts, four administrators, and eleven educational personnel. The findings revealed that: (1) the current conditions were at a moderate level, while the desirable conditions were at high to highest levels. The highest priority needs were the use of technology and innovation (PNI = 0.44) and creative learning management (PNI = 0.43); (2) the developed model consisted of six components: principles and conceptual foundations, objectives, administrative structure, an eight-dimension implementation process, a monitoring and evaluation system, and supporting factors. The model was rated at the highest level of appropriateness and at a high level of feasibility; (3) implementation results showed that administrators and teachers gained a clearer understanding of the model and were able to apply it in organizing creative learning in classrooms; and (4) the overall evaluation of the model was at the highest level.

Keywords: School administration; Innovative school; Creative learning; Ban Suksamran Municipal School

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 สังคมโลกได้ก้าวเข้าสู่ยุคสังคมฐานความรู้และนวัตกรรม (Knowledge and Innovation-based Society) ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และ วัฒนธรรม ระบบการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีสมรรถนะสูง มีความคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาเป็น และสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต (Trilling & Fadel, 2009) สถานศึกษาในยุคปัจจุบันไม่อาจดำรงอยู่ใน รูปแบบเดิมที่เน้นเพียงการถ่ายทอดความรู้ แต่ต้องปรับบทบาทไปสู่การเป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้และนวัตกรรมที่ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนร่วมกันสร้างองค์ความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง องค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ชี้ให้เห็นว่า การศึกษายุคใหม่ต้องมุ่งพัฒนา ผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะชีวิต ทักษะนวัตกรรม และสมรรถนะการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อรองรับโลกการทำงานที่มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (OECD, 2018) สอดคล้องกับ Fullan (2016) ที่เสนอว่า โรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ควรทำหน้าที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลง (Learning and Change Organization) โดยมุ่งพัฒนานวัตกรรม ใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ และ สร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของครูและนักเรียน

ในบริบทประเทศไทย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565) ระบุว่า การพัฒนาโรงเรียนแห่ง นวัตกรรมเป็นกลไกสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครูและนักเรียน และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้ตลอดชีวิต แนวคิดโรงเรียนแห่ง นวัตกรรมจึงได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง โดยมุ่งส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญการทำงาน เป็นทีม และการพัฒนาทักษะแห่งอนาคต เช่น การคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร และ การเป็นผู้สร้างนวัตกรรม (Fullan, 2016; OECD, 2018)

อย่างไรก็ตาม การขับเคลื่อนโรงเรียนสู่การเป็นโรงเรียนแห่งนวัตกรรมมิได้ขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนรู้ ของครูเพียงอย่างเดียว หากแต่ต้องอาศัยการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพเป็นกลไกหลักในการกำหนด ทิศทางวางระบบ สนับสนุนทรัพยากร และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ (Hoy & Miskel, 2013; Bush, 2013) ผู้บริหารจึงมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่ต้องสามารถเชื่อมโยง นโยบายสู่การปฏิบัติจริง ใช้การบริหารเชิงมีส่วนร่วม และการบริหารโดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อยกระดับ คุณภาพการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ (Owens & Valesky, 2015; Sergiovanni, 2015) สำหรับโรงเรียนสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น โรงเรียนเทศบาล มีบริบทเฉพาะด้านโครงสร้างการบริหาร งบประมาณ และ ทรัพยากรบุคคล การพัฒนาโรงเรียนเทศบาลให้ก้าวสู่โรงเรียนแห่งนวัตกรรมจึงจำเป็นต้องมีรูปแบบการบริหาร สถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น (พิชิต ฤทธิจิรญ, 2563) จากรายงานการประเมินตนเองของ โรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ ปีการศึกษา 2567 พบว่าการบริหารด้านนวัตกรรมยังขาดระบบที่ชัดเจน ส่งผลให้การส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครูและนักเรียนยังไม่ต่อเนื่อง และยังไม่เชื่อมโยงกับการจัดการ เรียนรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรม (โรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ, 2567) สอดคล้องกับข้อค้นพบของสำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา (2565)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ โรงเรียนแห่งนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครูและนักเรียน โดยมุ่งจัดระบบการบริหารให้มี ความชัดเจน เชื่อมโยงบทบาทของผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ สามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบท โรงเรียนเทศบาล และเป็นแนวทางต้นแบบให้สถานศึกษาอื่นที่มีบริบทใกล้เคียงกันนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญสุโรงเรียนแห่งนวัตกรรม
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสุโรงเรียนแห่งนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครูและนักเรียน
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสุโรงเรียนแห่งนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครูและนักเรียน
4. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสุโรงเรียนแห่งนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครูและนักเรียน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยดำเนินการวิจัยเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็น ระยะนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 4 คน หัวหน้าสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 6 คน และครูและบุคลากรทางการศึกษา 40 คน รวมทั้งสิ้น 50 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งมีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ใช้เก็บข้อมูลเชิงลึกจากผู้บริหารและหัวหน้าสายชั้น โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์ คือ 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษา 2) ภาวะผู้นำและบทบาทของผู้บริหารในการขับเคลื่อนนวัตกรรม 3) การจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ 4) วัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันในสถานศึกษา 5) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของภาคีที่เกี่ยวข้อง 6) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา 7) การประเมินผลเพื่อพัฒนาและการใช้ข้อมูลในการปรับปรุงการบริหารสถานศึกษา และ 8) ความต้องการจำเป็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาสถานศึกษาสุโรงเรียนแห่งนวัตกรรม และแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญด้านการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ ภาวะผู้นำทางการศึกษา การบริหารเชิงระบบ วัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI Modified)

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษา ระยะนี้เป็นการพัฒนารูปแบบโดยการสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการศึกษาจากระยะที่ 1 เพื่อนำมาสร้างร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษา โดยสังเคราะห์รูปแบบการบริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของ Richey & Klein (2007), Joyce, Weil & Calhoun (2015), Taba (2018) และศิริชัย กาญจนวาสี (2562) ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) กรอบแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ 2) เป้าประสงค์ของรูปแบบ 3) โครงสร้างระบบการดำเนินงานของรูปแบบ 4) กระบวนการขับเคลื่อนรูปแบบสู่การปฏิบัติ 5) ระบบติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลรูปแบบ 6) ปัจจัยเกื้อหนุนและข้อจำกัดของการนำรูปแบบไปใช้ สังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งนวัตกรรม จากแนวคิดของ Fullan (2016) OECD (2017) Zhao (2012) และ Schleicher (2018) เพื่อ

นำมาพัฒนาเป็นกรอบ INNOVATE-School Model เพื่อนำมาพัฒนาเป็นกรอบ INNOVATE-School Model ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ได้แก่ กรอบแนวคิด เป้าประสงค์ โครงสร้างระบบการดำเนินงาน กระบวนการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ ระบบติดตามและประเมินผล และปัจจัยเกื้อหนุนในการนำไปใช้ โดยร่างรูปแบบถูกนำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาและนวัตกรรมทางการศึกษา เข้าร่วมการประชุมกลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อให้ข้อเสนอแนะ และนำผลการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา มาปรับปรุงรูปแบบให้สมบูรณ์

ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบ ระยะนี้เป็นการนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในบริบทจริงของโรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร 4 คน ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 16 คน และนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 150 คน ก่อนดำเนินการทดลองใช้รูปแบบ ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตจากต้นสังกัด ได้แก่ เทศบาลเมืองวารินชำราบ ผ่านกองการศึกษา และได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ ทั้งนี้ ผู้บริหารและครูที่เข้าร่วมการวิจัยได้รับการชี้แจงวัตถุประสงค์และให้ความยินยอมโดยสมัครใจ สำหรับนักเรียนได้ขอความยินยอมจากผู้ปกครองก่อนเข้าร่วมการวิจัย โดยรับรองการรักษาความลับของข้อมูลและการใช้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้นซึ่งการดำเนินงานทดลองใช้เป็นไปตามกระบวนการขับเคลื่อนของ INNOVATE-School Model ประกอบด้วยขั้นเตรียมความพร้อม ขั้นดำเนินการตามรูปแบบขั้นติดตามและสะท้อนผล และขั้นปรับปรุงเบื้องต้น เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบบันทึกการดำเนินงาน การสังเกต และแบบสะท้อนความคิดเห็นของผู้บริหารและครู วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ระยะที่ 4 การประเมินผลการใช้รูปแบบ การประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนแห่งนวัตกรรม ภายหลังจากทดลองใช้ในบริบทจริงของโรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ผู้บริหารโรงเรียน 4 คน และบุคลากรทางการศึกษา 11 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินผลการใช้รูปแบบ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ครอบคลุมด้านการดำเนินงานตามรูปแบบ ผลลัพธ์ที่เกิดกับครูและนักเรียน และความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสรุปข้อเสนอแนะเชิงคุณภาพ เพื่อพิจารณาประสิทธิผลและศักยภาพในการขยายผลของรูปแบบในสถานศึกษา

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ สู่โรงเรียนแห่งนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครูและนักเรียน สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์และระยะของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและหัวหน้าสายชั้น พบว่า การบริหารสถานศึกษายังมีข้อจำกัดในด้านการขับเคลื่อนนวัตกรรมเชิงระบบ การเชื่อมโยงการบริหารกับการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ และการใช้เทคโนโลยีอย่างมีความหมาย อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารและครูมีทัศนคติที่ดีต่อการเปลี่ยนแปลง และมีความพร้อมในการพัฒนารูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์มากขึ้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมของการบริหารสถานศึกษาในทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ

มากถึงมากที่สุด เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI Modified) รายด้านทั้ง 6 ด้านพบว่า ด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม และภาวะผู้นำทางการศึกษา ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษา

รายการ	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพที่พึง ประสงค์ (I)		PNI Modified	ลำดับ
	X	S.D.	X	S.D.		
ภาวะผู้นำทางการศึกษา	3.25	0.62	4.48	4.48	0.38	3
การบริหารเชิงระบบและการจัดการ	3.35	0.58	4.45	4.45	0.33	6
วัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้	3.30	0.60	4.50	4.50	0.36	4
การจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์	3.18	0.65	4.55	4.55	0.43	1
การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา	3.10	0.68	4.46	4.46	0.44	2
การพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่โรงเรียนแห่งนวัตกรรม	3.40	0.55	4.52	4.52	0.33	5
รวม	3.26	0.61	4.49	4.49	0.38	

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษา พบว่า รูปแบบที่พัฒนาตามแนวคิดของ Richey & Klein (2007), Joyce, Weil & Calhoun (2015), Taba (2018) และศิริชัย กาญจนวาสี (2562) ได้รูปแบบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและแนวคิดของรูปแบบ 2) เป้าประสงค์ของรูปแบบ 3) โครงสร้างการบริหาร การดำเนินงานของรูปแบบ 4) กระบวนการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ จากแนวคิดของ Fullan (2016) OECD (2017) Zhao (2012) และ Schleicher (2018) เพื่อนำมาพัฒนาเป็นกรอบ INNOVATE-School Model ซึ่งประกอบด้วย 8 ด้าน คือ 4.1) การจัดการเรียนรู้ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 4.2) เครือข่ายความร่วมมือ 4.3) ภาวะผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง 4.4) วัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ 4.5) สภาพแวดล้อมและระบบที่ยืดหยุ่น 4.6) การประเมินเพื่อพัฒนา 4.7) การใช้เทคโนโลยีอย่างมีความหมาย และ 4.8) การมีส่วนร่วม 5) ระบบติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลรูปแบบ และ 6) ปัจจัยเกื้อหนุนและข้อจำกัดของการนำรูปแบบไปใช้ โดยรูปแบบดังกล่าวได้สังเคราะห์ ดังภาพที่ 1

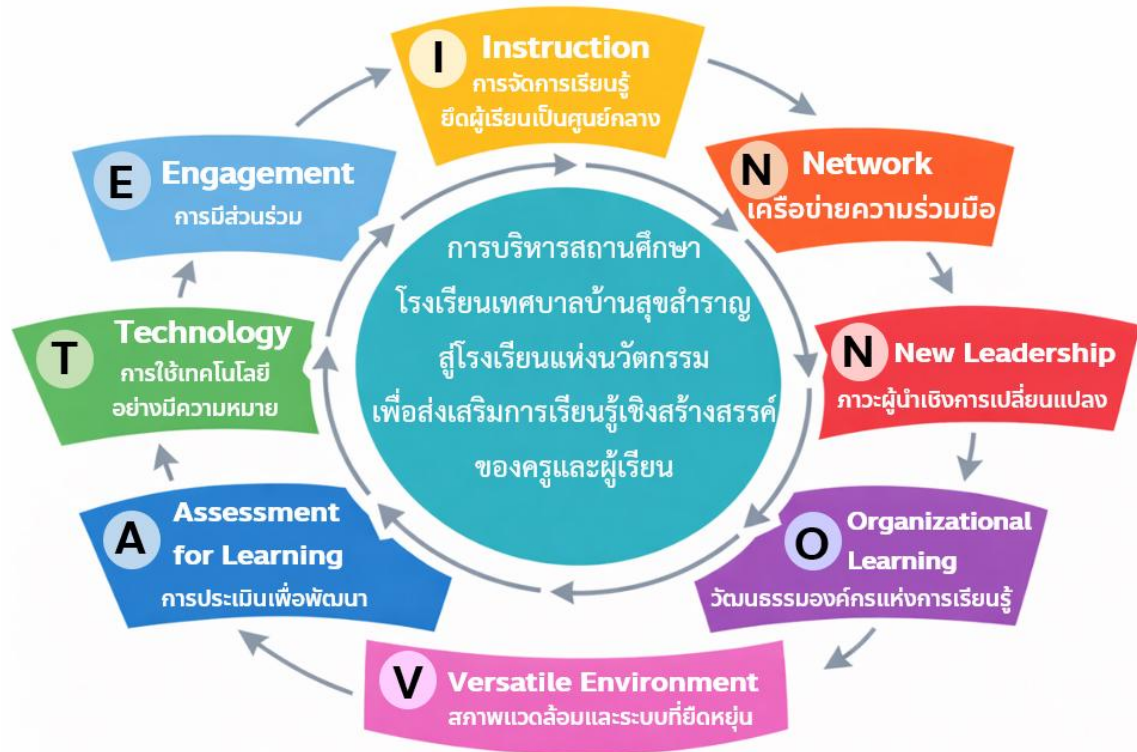

ภาพที่ 1 องค์ประกอบของรูปแบบ

ผลการประชุมกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า รูปแบบโดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.48) ส่วนความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.51) มีความ

สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนเทศบาล และสามารถเชื่อมโยงการบริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเป็นระบบ ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิถูกนำไปปรับปรุงรูปแบบในด้านความชัดเจนของกระบวนการขับเคลื่อนรูปแบบสู่การปฏิบัติ INNOVATE-School Model ดังภาพที่ 2

INNOVATE-School Model

ภาพที่ 2 แผนผังกระบวนการขับเคลื่อนรูปแบบการบริหารสถานศึกษา INNOVATE-School Model

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ สู่โรงเรียนแห่งนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครูและนักเรียน ได้จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผลปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนแห่งนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครูและนักเรียน โดยภาพรวม

รายการ	ความเหมาะสม		แปลผล	ความเป็นไปได้		แปลผล
	X	S.D.		X	S.D.	
กรอบแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ	4.72	0.44	มากที่สุด	4.45	0.50	มาก
เป้าประสงค์ของรูปแบบ	4.68	0.46	มากที่สุด	4.42	0.52	มาก
โครงสร้างระบบการดำเนินงานของรูปแบบ	4.60	0.49	มากที่สุด	4.38	0.55	มาก

กระบวนการขับเคลื่อนรูปแบบสู่การปฏิบัติ	4.66	0.48	มากที่สุด	4.44	0.50	มาก
ระบบติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลรูปแบบ	4.63	0.50	มากที่สุด	4.36	0.54	มาก
ปัจจัยเกื้อหนุนและข้อจำกัดของการนำรูปแบบไปใช้	4.61	0.47	มากที่สุด	4.41	0.53	มาก
รวม	4.65	0.47	มากที่สุด	4.41	0.51	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนแห่งนวัตกรรม โรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ โดยภาพรวม พบว่า

1. ด้านความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.47) แสดงให้เห็นว่าผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ารูปแบบมีความเหมาะสมในระดับสูงมากทุกองค์ประกอบ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กรอบแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.44) รองลงมา ได้แก่ เป้าประสงค์ของรูปแบบ และกระบวนการขับเคลื่อนรูปแบบสู่การปฏิบัติ

2. ด้านความเป็นไปได้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.51) สะท้อนว่ารูปแบบสามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทของสถานศึกษา โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กรอบแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.50) และกระบวนการขับเคลื่อนรูปแบบสู่การปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.50)

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษา

ผลการทดลองใช้รูปแบบในโรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ พบว่า ผู้บริหารและครูมีความเข้าใจในแนวคิดและกระบวนการของรูปแบบมากขึ้น และสามารถนำรูปแบบไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ในระดับห้องเรียนได้จริง ครูมีการปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ผลงานจากประสบการณ์จริง

จากการสะท้อนความคิดเห็นของครูผู้เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบ พบว่า แม้รูปแบบจะส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยังมีข้อจำกัดด้านเวลาในการดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนของรูปแบบ และภาระงานประจำที่ค่อนข้างมาก ส่งผลให้การดำเนินงานบางส่วนยังไม่ต่อเนื่อง ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมเสนอว่าควรมีการวางแผนตารางเวลาและการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารเพิ่มเติม เพื่อให้การขยายผลในระยะยาวมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

4. ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษา

ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนแห่งนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครูและนักเรียน โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.47) แสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทของสถานศึกษา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นสามารถส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกทั้งในระดับครูและสถานศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการประเมินการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนแห่งนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครูและนักเรียน โดยภาพรวม

รายการ	X	S.D.	แปลผล	ลำดับ
การดำเนินงานตามรูปแบบ	4.52	0.48	มากที่สุด	2
การเปลี่ยนแปลงของครู	4.47	0.51	มาก	4
การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน	4.50	0.46	มากที่สุด	3
ความพึงพอใจ	4.58	0.44	มากที่สุด	1
รวม	4.52	0.47	มากที่สุด	

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญโรงเรียนแห่งนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครูและนักเรียน ผู้วิจัยขออภิปรายในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษา

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็น พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างของการพัฒนา โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด เมื่อพิจารณาบริบทของโรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ ซึ่งเป็นสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีโครงสร้างการบริหารที่ต้องสอดคล้องกับนโยบายของเทศบาล และมีครูที่รับผิดชอบภาระงานหลายด้าน พบว่า การขับเคลื่อนนวัตกรรมยังดำเนินการแบบแยกส่วน ขาดกลไกการบริหารเชิงระบบที่เชื่อมโยงภาวะผู้นำ วัฒนธรรมองค์กร และการจัดการเรียนรู้เข้าด้วยกัน ข้อค้นพบดังกล่าวสะท้อนว่าการพัฒนาโรงเรียนแห่งนวัตกรรมในบริบทของโรงเรียนเทศบาล ไม่สามารถอาศัยการปรับเปลี่ยนเฉพาะระดับห้องเรียนเท่านั้น แต่จำเป็นต้องออกแบบระบบการบริหารที่บูรณาการทุกองค์ประกอบเข้าด้วยกัน ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์และพัฒนา INNOVATE-School Model เพื่อเป็นกลไกการบริหารที่เชื่อมโยงภาวะผู้นำ การจัดการเรียนรู้ เทคโนโลยี และระบบติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบของ Fullan (2016) ที่เสนอว่า การพัฒนานวัตกรรมในสถานศึกษาต้องอาศัยการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ มิใช่การปรับเปลี่ยนเฉพาะกิจกรรมการเรียนการสอนเท่านั้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ OECD (2017) และ Schleicher (2018) ที่ชี้ให้เห็นว่าเทคโนโลยีควรถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้เชิงลึก และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์และทักษะในศตวรรษที่ 21 มากกว่าการใช้เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาเพียงอย่างเดียว สอดคล้องกับข้อค้นพบของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565) ที่ระบุว่า ปัญหาสำคัญของการพัฒนานวัตกรรมในสถานศึกษาไทย คือ การขาดระบบการบริหารที่ชัดเจนและการขาดการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบของผู้เกี่ยวข้อง

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษา

ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาพบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) กรอบแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ 2) เป้าประสงค์ของรูปแบบ 3) โครงสร้างระบบการดำเนินงานของรูปแบบ 4) กระบวนการขับเคลื่อนรูปแบบสู่การปฏิบัติ 5) ระบบติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลรูปแบบ 6) ปัจจัยเกื้อหนุนและข้อจำกัดของการนำรูปแบบไปใช้ จากการสังเคราะห์จากแนวคิดของ Richey & Klein (2007), Joyce, Weil & Calhoun (2015), Taba (2018) และศิริชัย กาญจนวาสี (2562)

สำหรับกระบวนการขับเคลื่อนรูปแบบสู่การปฏิบัติ สังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งนวัตกรรมได้ INNOVATE-School Model เป็นกรอบแนวคิดหลัก ซึ่งประกอบด้วย 8 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เครือข่ายความร่วมมือ ภาวะผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมและระบบที่ยืดหยุ่น การประเมินเพื่อพัฒนา การใช้เทคโนโลยีอย่างมีความหมาย และการมีส่วนร่วม จากแนวคิดของ Fullan (2016) OECD (2017) Zhao (2012) และ Schleicher (2018) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนเทศบาล และสามารถใช้เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนโรงเรียนสู่ความเป็นโรงเรียนแห่งนวัตกรรมได้อย่างเป็นระบบ โดยผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญสู่โรงเรียนแห่งนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครูและนักเรียน โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ Richey และ Klein (2007) และ Taba (2018) เสนอว่า การพัฒนารูปแบบควรเริ่มจากการวิเคราะห์บริบทและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา นำไปสู่การออกแบบองค์ประกอบและกระบวนการดำเนินงานที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน และมีระบบติดตามประเมินผลเพื่อใช้ในการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยนี้ที่พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นสามารถเชื่อมโยงการบริหารกับการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ และตอบสนองต่อบริบทของโรงเรียนเทศบาลที่มีความซับซ้อนด้านนโยบาย การบริหารจัดการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายภาคส่วน ขณะเดียวกัน การเน้นองค์ประกอบด้านภาวะผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ และเครือข่ายความร่วมมือ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนดี โมราศิลป์ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบองค์กรแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สํารวจ ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสํารวจเกี่ยวกับองค์ประกอบการ เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 8 องค์ประกอบ คือ 1) การจัดการความรู้ 2) การบริหารเชิงกลยุทธ์ 3) ภาวะผู้นำ 4) บรรยากาศองค์กร 5) การทำงานเป็นทีม 6) โครงสร้างองค์กร 7) วัฒนธรรมองค์กร และ 8) การบริหารทรัพยากรมนุษย์

3. การทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษา

ผลการทดลองใช้รูปแบบพบว่า ผู้บริหารและครูสามารถนำรูปแบบไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ได้จริง ครูมีการปรับบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของ Zhao (2012) ที่เน้นการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และพัฒนาศักยภาพตามความแตกต่างระหว่างบุคคล นอกจากนี้ การทำงานร่วมกันของครูที่เกิดขึ้นจากการทดลองใช้รูปแบบยังสะท้อนแนวคิดของวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Senge (2006) และสอดคล้องกับ สุวิมล ว่องวานิช (2558) ที่ระบุว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสะท้อนผลการปฏิบัติงานร่วมกันของครู เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา

4. การประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษา

ผลการประเมินการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนแห่งนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครูและนักเรียน โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านกระบวนการดำเนินงานและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครูและนักเรียน ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการออกแบบรูปแบบโดยยึดข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของโรงเรียนเป็นฐาน ช่วยให้โมเดลมีความเหมาะสมต่อบริบทจริง และตอบสนองต่อช่องว่างในการพัฒนาได้อย่างตรงประเด็น โดยเฉพาะการเชื่อมโยง

ภาวะผู้นำ การจัดการเรียนรู้ และระบบติดตามประเมินผลให้ทำงานสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ การที่ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดยังสะท้อนว่า กลไกการบริหารที่บูรณาการองค์ประกอบต่าง ๆ เข้าด้วยกัน สามารถเอื้อต่อการปรับเปลี่ยนแนวปฏิบัติของครูและส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาโรงเรียนเชิงระบบที่เน้นการเปลี่ยนแปลงทั้งองค์กร มากกว่าการปรับเปลี่ยนเฉพาะระดับห้องเรียน ผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Richey และ Klein (2007) ที่ชี้ว่า รูปแบบที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ใช้จริง มีแนวโน้มที่จะสามารถนำไปใช้และขยายผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ สู่โรงเรียนแห่งนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครูและนักเรียน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นไปใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนโรงเรียนสู่โรงเรียนแห่งนวัตกรรม โดยควรดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทั้งในด้านการกำหนดนโยบาย การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครูและนักเรียน

1.2 ควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครูอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และการใช้เทคโนโลยีอย่างมีความหมาย เพื่อให้ครูสามารถนำรูปแบบไปปรับใช้ในบริบทของห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 หน่วยงานต้นสังกัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรสนับสนุนทรัพยากร งบประมาณ และนโยบายที่เอื้อต่อการขับเคลื่อนรูปแบบ รวมถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานภายนอก เพื่อเสริมพลังการพัฒนาโรงเรียนแห่งนวัตกรรมอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลการใช้รูปแบบในระยะยาว เพื่อประเมินความต่อเนื่องและความยั่งยืนของ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับครู ผู้เรียน และวัฒนธรรมองค์กร

2.2 ควรขยายการศึกษาไปยังสถานศึกษาที่มีบริบทแตกต่างกัน เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบในบริบทที่หลากหลาย

2.3 ควรบูรณาการรูปแบบกับตัวแปรผลลัพธ์ด้านผู้เรียนเพิ่มเติม เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการคิดขั้นสูง และสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 เพื่อสะท้อนผลลัพธ์ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.4 ควรศึกษาปัจจัยความสำเร็จและอุปสรรคในการขับเคลื่อนรูปแบบเชิงลึก โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพหรือแบบผสมผสาน เพื่อพัฒนารูปแบบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ การบริหารสถานศึกษาที่บูรณาการการบริหารกับการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ ผ่าน INNOVATE-School Model ซึ่งเชื่อมโยงบทบาทของผู้บริหาร ครู และเครือข่ายความร่วมมือให้ทำงานสอดประสานกัน เพื่อขับเคลื่อนโรงเรียนสู่โรงเรียนแห่งนวัตกรรม ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การบริหารที่มีประสิทธิภาพต้องทำหน้าที่เป็นกลไกสนับสนุนการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครูและนักเรียนในระดับห้องเรียนอย่างเป็นรูปธรรม

เอกสารอ้างอิง

- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2563). *การวิจัยและพัฒนารูปแบบทางการศึกษา*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตน์ดี โมราศิลป์. (2560). การวิเคราะห์องค์ประกอบองค์กรแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 10(2), 2341-2355.
- โรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ. (2567). *รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2567*. โรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2562). *การวิจัยทางการศึกษา: แนวคิด กระบวนการ และเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล*. (พิมพ์ครั้งที่ 15). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). *รายงานทิศทางการพัฒนาการศึกษาไทยสู่ยุคดิจิทัล*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bush, T. (2013). *Theories of educational leadership and management* (4th ed.). SAGE Publications.
- Fullan, M. (2016). *Stratosphere: Integrating Technology, Pedagogy, and Change Knowledge*. Pearson Education.
- Hoy, W. K. & Miskel, C. G. (2013). *Educational administration: Theory, research, and practice* (9th ed.). McGraw-Hill.
- Joyce, B., Weil, M. & Calhoun, E. (2015). *Models of Teaching*. (9th ed.) Pearson Education.
- Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2018). *The Future of Education and Skills: Education 2030*. OECD Publishing.
- Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2017). *Innovating education and educating for innovation: The power of digital technologies and skills*. OECD Publishing.
- Owens, R. G. & Valesky, T. C. (2015). *Organizational behavior in education: Leadership and school reform*. (11th ed.). Pearson Education.
- Richey, R. C. & Klein, J. D. (2007). *Design and development research*. Routledge.
- Schleicher, A. (2018). *World class: How to build a 21st-century school system*. OECD Publishing.
- Senge, P. M. (2006). *The fifth discipline: The art and practice of the learning organization*. Doubleday/Currency.
- Sergiovanni, T. J. (2015). *The principalship: A reflective practice perspective*. (7th ed.). Pearson Education.
- Taba, H. (2018). *Curriculum Development: Theory and Practice*. Prentice Hall.
- Trilling, B., & Fadel, C. (2009). *21st century skills: Learning for life in our times*. Jossey-Bass.
- Zhao, Y. (2012). *World class learners: Educating creative and entrepreneurial students*. Corwin Press.